

TEMATICĂ PENTRU EXAMENUL DE PRIMIRE ÎN PROFESIA DE AVOCAT - AVOCAȚI DEFINITIVI -

I. ORGANIZAREA SI EXERCITAREA PROFESIEI DE AVOCAT.

1. Principiile și regulile fundamentale ale exercitării profesiei de avocat.
2. Primirea în profesia de avocat.
3. Incompatibilități, interdicții și nedemnități privind profesia de avocat.
4. Activitatea profesională a avocatului.
5. Asistența judiciară.
6. Raporturile avocaților cu clienții. Hotărârea CEDO din 23 aprilie 2015 în Cauza Morice/c/Franța, referitoare la libertatea de exprimare în presă a avocatului pentru apărarea clientului său, disponibilă pe www.unbr.ro.
7. Raporturile dintre avocați.
8. Formele de exercitare a profesiei de avocat.
9. Modalitățile de exercitare a profesiei de avocat.
10. Drepturile și îndatoririle avocaților.
11. Regulile de deontologie profesională ale exercitării profesiei de avocat.
12. Tabloul anual al avocaților.
13. Transferul, suspendarea și încetarea calității de avocat.
14. Răspunderea disciplinară a avocaților.
15. Pregătirea și perfecționarea profesională a avocaților.
16. Sistemul de asigurări sociale al avocaților.
17. Organele profesiei de avocat.
18. Interzicerea constituirii de barouri înafara UNBR (Decizie de constituționalitate a CCR nr. 155/2015, publicată în M. Of., p. I, nr. 259 din 17 aprilie 2015).
19. Decizia nr. 15 din 21 septembrie 2015 a Înaltei Curți de Casație și Justiție privind examinarea recursului în interesul legii vizând interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 348 din Codul penal (corespondent al art. 281 din Codul penal anterior), în ipoteza exercitării activităților specifice profesiei de avocat de către persoane care nu fac parte din formele de organizare profesională recunoscute de Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările ulterioare.

Pentru pregătirea examenului la disciplina „Organizarea si exercitarea profesiei de avocat” pot fi consultate cursuri universitare, manuale, tratate, monografii și orice altă documentație în care se tratează tematica menționată, precum și textele cuprinse în următoarele acte:

1. Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 98 din 7.02.2011, cu modificările ulterioare;
2. Statutul profesiei de avocat, publicat în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 898 din 19 decembrie 2011, cu modificările ulterioare;
3. Codul deontologic al avocaților din Uniunea Europeană, adoptat de Consiliul Barourilor din Uniunea Europeană (CCBE) în Sesiunea Plenară din 28 octombrie 1998 și modificat în Sesiunile Plenare din 28 noiembrie 1998 și 6 decembrie 2002, 19 mai 2006, publicat pe site-ul Uniunii Naționale a Barourilor din România (www.unbr.ro), aplicat în România ca fiind Codul deontologic al avocatului român conform Hotărârii Congresului avocaților din 19–20 iunie 1999 și Deciziei Comisiei Permanente a U.N.B.R. nr. 1486 din 27 octombrie 2007, publicată pe site-ul www.unbr.ro.

Lucrările de specialitate sau orice altă documentație, consultate în vederea pregătirii pentru examen, se vor aduce la zi, în raport cu modificările legislative intrate în vigoare până la data de 01.06.2016

*
* *
*

II. DREPT CIVIL.

A. PARTEA SAU TEORIA GENERALĂ

1. **Aplicarea legii civile în timp, spațiu și asupra persoanelor.** Aplicarea în timp a Codului civil din 2009.
2. **Raportul juridic civil.** Noțiune. Structură (subiecte, conținut, obiect).
3. **Actul juridic civil.** Noțiune și clasificări. Condiții de validitate (capacitatea de a încheia acte juridice; consimțământul și viciile consimțământului; obiectul; cauza actului juridic). Forma actului juridic. Modalitățile actului juridic civil (condiția, termenul și sarcina). Nulitatea actului juridic civil.
4. **Prescripția extinctivă.** Noțiune. Reglementare. Efectul prescripției extinctive. Domeniul de aplicare a prescripției extinctive. Termenele legale de prescripție. Cursul prescripției extinctive (începutul, suspendarea, întreruperea cursului prescripției și repunerea în termenul de prescripție).

B. PERSOANELE

1. **Persoana fizică.** Reglementare. Capacitatea civilă a persoanei fizice. Respectul datorat ființei umane și drepturilor ei inerente. Identificarea persoanei fizice. Ocrotirea persoanei fizice.
2. **Persoana juridică.** Noțiune. Reglementare. Elemente constitutive. Capacitatea civilă a persoanei juridice. Înființarea, reorganizarea și încetarea persoanei juridice.

C. DREPTURILE REALE PRINCIPALE

1. **Posesia ca stare de fapt protejată juridic.** Noțiune. Reglementare. Conținut. Calitățile și viciile posesiei. Intervertirea precarității în posesie. Apărarea posesiei prin acțiuni posesorii. Efectele juridice ale posesiei.
2. **Dreptul de proprietate privată.** Definiție, conținut și caractere juridice. Regimul juridic al terenurilor și construcțiilor proprietate privată. Exproprierea pentru cauză de utilitate publică.
3. **Dreptul de proprietate publică.** Definiție. Titulari. Caractere juridice. Obiectele dreptului de proprietate publică. Exercițarea dreptului de proprietate publică (dreptul de administrare, dreptul de concesiune, dreptul real de folosință gratuită).
4. **Dezmembrămintele dreptului de proprietate privată.** Superficia. Uzufructul. Servituțiile
5. **Modalitățile juridice ale dreptului de proprietate.** Proprietatea comună (pe cote-părți și în devălmășie). Sistarea coproprietății prin partaj.
6. **Modurile de dobândire a drepturilor reale principale.** Accesiuinea. Uzucapiunea. Posesia de bună-credință asupra bunurilor mobile.
7. **Apărarea drepturilor reale principale.** Acțiunea în revendicare. Acțiunea în grănițuire. Acțiunea confesorie.
8. **Publicitatea imobiliară.** Cărțile funciare. Noțiunea și cuprinsul cărților funciare. Principiile cărților funciare. Înscrierile în cartea funciară. Acțiunile de

carte funciară (acțiunea în rectificarea înscrierilor și acțiunea în prestație tabulară).

D. TEORIA GENERALĂ A OBLIGAȚIILOR

1. **Obligația civilă.** Noțiune. Reglementare. Clasificări. Izvoarele obligațiilor conform noului Cod civil.
2. **Contractul – izvor de obligații.** Noțiune. Reglementare. Încheierea contractului. Negocierile precontractuale. Oferta și acceptarea. Efectele contractului între părți și față de terți. (Forța obligatorie a contractului. Relativitatea efectelor obligaționale ale contractului. Opozabilitatea contractului față de terți.) Consecințele sau remediile neexecutării contractului (termenul suplimentar de executare, excepția de neexecutare, rezoluțiunea și rezilierea contractului). Cesiunea contractului.
3. **Faptele juridice licite – izvoare de obligații.** Gestiunea de afaceri. Plata nedatorată. Îmbogățirea fără justă cauză.
4. **Faptele ilicite și celelalte fapte juridice extracontractuale cauzatoare de prejudiciu – izvoare de obligații civile (Răspunderea civilă delictuală).** Noțiune. Reglementare. Răspunderea civilă și răspunderea penală. Răspunderea pentru fapta proprie. Răspunderea pentru prejudiciile cauzate prin fapta altei persoane. Răspunderea pentru prejudiciile cauzate de lucruri în general, de animalele ce avem sub pază și de ruina edificiului. Efectele răspunderii civile delictuale (raportul obligațional delictual; principiile care guvernează repararea prejudiciului; repararea prejudiciului prin echivalent bănesc; repararea prejudiciilor corporale cauzate victimei imediate, precum și a prejudiciilor cauzate prin ricoșeu altor persoane; repararea daunelor morale).
5. **Efectele obligațiilor.** Executarea voluntară în natură a obligațiilor (plata). Executarea silită în natură a obligațiilor. Executarea indirectă sau prin echivalent bănesc a obligațiilor (daunele-interese sau răspunderea contractuală). Evaluarea convențională a daunelor-interese (clauza penală).
6. **Drepturile creditorului întemeiate pe gajul său general.** Acțiunea oblică. Acțiunea pauliană.
7. **Obligațiile cu pluralitate de subiecte.** Obligația divizibilă. Obligația indivizibilă. Obligația solidară.
8. **Dinamica obligațiilor.** Cesiunea de creanță. Subrogația personală. Preluarea datoriei. Novațiua.
9. **Stingerea obligațiilor prin compensație.**
10. **Garanțiile obligațiilor.** Fideiusiunea. Ipoteca. Gajul. Dreptul de retenție.

E. CONTRACTE SPECIALE

1. Contractul de vânzare-cumpărare.
2. Contractul de donație.
3. Contractul de locațiune.
4. Contractul de mandat.
5. Contractul de asigurare.
6. Contractul de rentă viageră.
7. Contractul de întreținere.
8. Contractul de tranzacție.

F. SUCCESIUNI

1. **Regulile generale ale moștenirii prevăzute în noul Cod civil.** Caracterele juridice ale transmiterii moștenirii. Deschiderea moștenirii. Condițiile generale ale dreptului de a moșteni. Nedemnitățile succesorală.
2. **Moștenirea legală.** Moștenitorii legali. Principiile devoluțiunii legale a moștenirii. Reprezentarea succesorală. Regulile speciale aplicabile diferitelor categorii de moștenitori legali. Drepturile succesoriale ale soțului supraviețuitor.
3. **Moștenirea testamentară.** Reglementare. Testamentul (noțiune, caractere, condiții de validitate, forme, revocarea voluntară a testamentului). Legatul (clasificare, efectele legatelor, ineficacitatea legatelor). Dezmoștenirea. Execuțiunea testamentară. Rezerva succesorală, cotitatea disponibilă și reducțiunea liberalităților excesive. Raportul donațiilor și plata datoriilor moștenirii.
4. **Transmisiunea moștenirii.** Dreptul de opțiune succesorală. Acceptarea moștenirii. Renunțarea la moștenire. Sezina. Certificatul de moștenitor. Petiția de ereditate.
5. **Indiviziunea succesorală.** Partajul succesoral. Partajul de ascendent.

Pentru pregătirea examenului pot fi cercetate orice izvoare bibliografice (cursuri universitare, tratate, monografii, comentarii, studii, articole, note etc.) în care sunt analizate reglementările în materie ale noului Cod civil și legislației conexe.

Lucrările de specialitate sau orice altă documentație, consultate în vederea pregătirii pentru examen, se vor aduce la zi, în raport cu modificările legislative intrate în vigoare până la data de 01.06.2016.

*
* *
*

III. DREPT PROCESUAL CIVIL

1. Principii fundamentale ale procesului civil. Contestația privind tergiversarea procesului.
2. Competența. Competența materială. Determinarea competenței după valoarea obiectului. Competența teritorială. Delegarea instanței. Strămutarea. Excepția de necompetență. Conflictul de competență. Conexitatea și litispendența. Dispozițiile speciale privind competența.
3. Capacitatea procesuală, calitatea procesuală, formularea unei pretenții și interesul - condiții de exercitare a acțiunii civile.
4. Clasificarea acțiunilor civile și importanța lor practică.
5. Participanții la procesul civil. Compunerea și constituirea instanței. Incompatibilitatea. Coparticiparea procesuală. Intervenția voluntară și forțată a terților în procesul civil. Reprezentarea judiciară (convențională) a persoanelor fizice în procesul civil.
6. Forma cererilor. Citarea și comunicarea actelor de procedură. Nulitatea actelor de procedură.
7. Termenele procedurale. Noțiune. Clasificare. Mod de calcul. Durata termenelor procedurale. Decăderea. Repunerea în termen.
8. Cererea de chemare în judecată. Cuprins. Timbrare. Regularizarea cererii. Introducerea cererii și constituirea dosarului. Efectele cererii de chemare în judecată. Modificarea cererii.
9. Întâmpinarea și cererea reconvențională.

10. Măsurile asigurătorii. Sechestrul asigurător. Poprirea asiguratorie. Sechestrul judiciar. Măsurile provizorii în materia dreptului de proprietate intelectuală.

11. Ședința de judecată. Încheierile. Excepțiile procesuale (fără excepția de neconstituționalitate). Probele (subiectul, obiectul și sarcina probei. Reguli comune privind admisibilitatea și administrarea probelor. Administrarea probelor de către avocați. Asigurarea probelor. Proba prin înscrisuri. Proba prin declarațiile martorilor. Mărturisirea. Expertiza. Prezumțiile). Suspendarea judecării. Perimarea. Actele procesuale de dispoziție ale părților (renunțarea, achiesarea, tranzacția).

12. Hotărârea judecătorească. Deliberarea și pronunțarea. Clasificarea hotărârilor. Termenul de grație. Cheltuielile de judecată. Efectele hotărârii. Executarea vremelnică. Îndreptarea, lămurirea și completarea hotărârii.

13. Apelul și căile extraordinare de atac de retractare (Contestația în anulare. Revizuirea).

14. Proceduri speciale. Procedura necontencioasă judiciară. Ordonanța președințială. Oferta de plată (oferta reală) și consemnațiunea. Procedura împărțelii judiciare (partajul judiciar). Divorțul potrivit Noului Cod civil (art. 373-382) și Noului Cod de procedură civilă (art. 915-935). Procedura ordonanței de plată. Procedura cu privire la cererile de valoarea redusă. Cauțiunea judiciară.

15. Executarea silită potrivit Noului Cod de procedură civilă. Scopul și obiectul executării silite (art. 622-631). Titlul executoriu (art. 632-643). Instanța de executare (art. 651). Competența executorului judecătorească. Sesizarea organului de executare (art. 663-670). Prescripția dreptului de a obține executarea silită (art. 706-712). Contestația la executare (art. 712-720). Întoarcerea executării (art. 723-716).

Tematica are în vedere noul Cod de procedură civilă.

În vederea pregătirii la examen, pentru materia *Drept procesual civil* pot fi consultate cursuri universitare, manuale, tratate, monografiile și orice altă documentație în care se tratează tematica menționată la fiecare materie.

În legătură cu tematica, trebuie avute în vedere și deciziile Înaltei Curți de Casație și Justiție pronunțate în recursuri în interesul legii și în sesizările privind pronunțarea unei hotărâri prealabile, deciziile Curții Constituționale și deciziile Curții Europene a Drepturilor Omului.

Lucrările de specialitate sau orice altă documentație, consultate în vederea pregătirii pentru examen, se vor aduce la zi, în raport cu modificările legislative intrate în vigoare până la data de 01.06.2016.

*
* *
*

IV. DREPT PENAL

A. PARTEA GENERALĂ

I. Legea penală și limitele ei de aplicare

1. Principii generale
2. Aplicarea legii penale în timp
3. Aplicarea legii penale în spațiu

II. Infrațiunea

1. Dispoziții generale
2. Cauzele justificative
3. Cauzele de neimputabilitate

4. Tentativa
5. Unitatea și pluralitatea de infracțiuni
6. Autorul și participanții

III. Pedepsele

1. Categoriile pedepselor
2. Pedepsele principale
3. Pedepsa accesorie și pedepsele complementare
4. Calculul duratei pedepselor
5. Individualizarea pedepselor
 - a) dispoziții generale
 - b) circumstanțele atenuante și circumstanțele agravante
 - c) suspendarea executării pedepsei sub supraveghere
 - d) liberarea condiționată

IV. Măsurile de siguranță

1. Dispoziții generale (art. 107, 108)
2. Confiscarea specială (art. 112)

V. Minoritatea

VI. Răspunderea penală a persoanei juridice – dispoziții generale (art. 135 – 137), nu și celelalte dispoziții din titlul VI)

VII. Cauzele care înlătură răspunderea penală

VIII. Cauzele care înlătură sau modifică executarea pedepsei

IX. Cauzele care înlătură consecințele condamnării

X. Înțelesul unor termeni sau expresii în legea penală

B. PARTEA SPECIALĂ

I. Infracțiuni contra persoanei

1. Infracțiuni contra vieții : art. 188, 189, 191, 192
2. Infracțiuni contra integrității corporale sau sănătății: art. 193, 194, 195, 196.
3. Infracțiuni săvârșite asupra unui membru de familie: art. 199, 200.
4. Infracțiuni contra libertății persoanei: art. 205, 206, 207.
5. Infracțiuni contra libertății și integrității sexuale: art. 218, art. 220.
6. Infracțiuni ce aduc atingere domiciliului și vieții private: art. 224, 225.

II. Infracțiuni contra patrimoniului

1. Furtul: art. 228 – 232.
2. Tâlhăria și pirateria: art. 233, 234, 236 și 237.
3. Infracțiuni contra patrimoniului prin nesocotirea încrederii: art. 238, 242, 243, 244 și 248.
4. Distrugerea și tulburarea de posesie: art. 253, 254, 255, 256.

III. Infracțiuni privind autoritatea și frontiera de stat

1. Infracțiuni contra autorității: art. 257

IV. Infracțiuni contra înfăptuirii justiției

Art. 266 – 270, art. 273, art. 279 – 281, art. 284 – 287.

V. Infracțiuni de corupție și de serviciu

1. Infracțiuni de corupție: art. 289, 290, 291, 292.
2. Infracțiuni de serviciu: art. 295, 296, 297, 298 și art. 308, 309.

VI. Infracțiuni de fals

1. Falsuri în înscrisuri: art. 320, 321, 322, 323 și 326, 327.

VII. Infracțiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială

2. Infracțiuni contra familiei: art. 377, 378, 379.

Lucrările de specialitate sau orice altă documentație, consultate în vederea pregătirii pentru examen, se vor aduce la zi, în raport cu modificările legislative intrate în vigoare până la data de 01.06.2016.

*
* *

V. DREPT PROCESUAL PENAL

A. PARTEA GENERALĂ

I. Principiile și limitele aplicării legii procesuale penale (art. 1 – 13)

II. Acțiunea penală și acțiunea civilă în procesul penal (art. 14 – 28)

III. Participanții în procesul penal (art. 29 – 96)

IV. Probele, mijloacele de probă și procedeele probatorii

1. Reguli generale (art. 97 – 103)
2. Audierea persoanelor (art. 104 – 124 și art. 131) - fără dispozițiile din secțiunea privind protecția martorilor

V. Măsurile preventive și alte măsuri procesuale

1. Măsurile preventive (art. 202 – 244)
2. Măsurile asigurătorii, restituirea lucrurilor și restabilirea situației anterioare săvârșirii infracțiunii (art. 249 – 252 și 253 – 256) - fără dispozițiile art. 252¹ – 252⁴

VI. Acte procesuale și procedurale comune

1. Citarea, comunicarea actelor procedurale și mandatul de aducere (art. 257 – 267)
2. Termenele (art. 268 – 271)
3. Nulitățile (art. 280 – 282)

B. PARTEA SPECIALĂ

I. Urmărirea penală (art. 285 – 341)

II. Camera preliminară (art. 342 – 348)

III. Judecata

1. Dispoziții generale (art. 349 – 370)
2. Judecata în primă instanță (art. 371 – 407)

3. Apelul (art. 408 – 425)
4. Contestația (art. 425¹)
5. Contestația în anulare (art. 426 – 432)

IV. Proceduri speciale

1. Acordul de recunoaștere a vinovăției (art. 478 – 488)
2. Procedura în cauzele cu infractori minori (art. 504 – 520)
3. Procedura reabilitării (art. 527 – 537)

V. Executarea hotărârilor penale

1. Dispoziții generale: art. 550-554 (fără celelalte dispoziții din Titlul V).

În vederea pregătirii la examen, pentru materiile drept penal, drept procesual penal, pot fi consultate cursuri universitare, manuale, tratate, monografii și orice altă documentație în care se tratează tematica menționată la fiecare materie.

Lucrările de specialitate sau orice altă documentație, consultate în vederea pregătirii pentru examen, se vor aduce la zi, în raport cu modificările legislative intrate în vigoare până la data de 01.06.2016.